

SÚDNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

8/2021

UZNESENIE SÚDNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 15. januára 2021

k pripomienkam k návrhu zákona o súdnej ochrane vo verejnom obstarávaní
a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Súdna rada Slovenskej republiky

po prerokovaní pripomienok k návrhu zákona o súdnej ochrane vo verejnom
obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

A. s c h v a ľ u j e

pripomienky súdnej rady k návrhu zákona o súdnej ochrane
vo verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
(č. LP/2020/624), ktoré tvoria prílohu tohto uznesenia;

B. u k l a d á

predsedovi súdnej rady predložiť pripomienky podľa bodu A.
Ministerstvu spravodlivosti SR na ďalší postup.

Overovateľ: Erika Zajacová

J á n M a z á k
p r e d s e d a
Súdnej rady Slovenskej republiky

Príloha uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky č. 8/2021

z 15. januára 2021

Všeobecná pripomienka

Presun poskytovania ochrany v procese verejného obstarávania z Úradu pre verejné obstarávanie na súdy a zavedenie skrátených lehôt na rozhodnutie súdov znamená, že sa uvedenému typu konaní poskytne právo na prednostnú priamu súdnu ochranu/ inými slovami rýchlejšiu spravodlivosť.

Odôvodnenie:

1. Prednostné poskytnutie súdnej ochrany/rýchlejšej spravodlivosti však môže znamenať, že poskytnutie súdnej ochrany takým typom konaní, ktoré takúto výsadu nemajú, sa spomalí resp. oddiali.

2. V praxi to bude znamenať, že ku konaniam, v ktorých sú už v súčasnosti správne súdy povinné rozhodnúť v zákonom stanovených lehotách (vo veciach zaistenia - 7 dní, azylu - 90 dní, rozhodnutie o odkladnom účinku žalôb 30 dní a v prípade, že správny súd prizná odkladnú účinnosť, je povinný rozhodnúť v merite do 6 mesiacov/týka sa to väčšinou ochrany hospodárskej súťaže), pribudnú ďalšie, kde sa ráta s dvojmesačnou lehotou na rozhodnutie o prieskumnej žalobe - § 43 návrhu zákona o súdnej ochrane vo verejnom obstarávaní, ako aj o určovacej žalobe v určovacom konaní - § 72 návrhu zákona.

3. Ak k lehotám ustanoveným zákonom v prípade NSS (zaistenie, azyl, konanie vo veciach registrácie kandidátskych listín pre voľby do NR SR a pre voľby do Európskeho parlamentu, konanie vo veciach prijatia návrhu na kandidáta na prezidenta SR, konanie o žalobe GP SR na rozpustenie politickej strany) pribudnú ďalšie lehoty na rozhodnutie, a to v prípade disciplinárnych vecí sudcov, kde má byť stanovená lehota 6 mesiacov na rozhodnutie a volebná agenda, ktorá má najviac zaťažiť NSS v zmysle zákona o voľbách do samosprávnych orgánov, kde je 90 dňová lehota na rozhodnutie a napokon šesťmesačná lehota pre NSS na rozhodnutie podľa predloženého návrhu zákona - § 25 ods. 2, je tu riziko, že novovznikajúci NSS takýto nápor na poskytnutie urýchlenej súdnej ochrany nemusia zvládnuť.

4. Najmä pokiaľ nebude NSS budovaný so zachovaním jeho inštitucionálnej pamäte, ktorou sú sudcovia a asistenti správneho kolégia NS SR, ale aj sudcovia a VSÚ krajských súdov pri budovaní samostatných správnych krajských súdov, ktorí sa na jednotlivé oblasti správneho práva dlhodobo špecializujú.

5. Hrozí, že vďaka poskytovaniu zrýchlenej súdnej ochrany určitým typom konaní, sa dostanú správne súdy „do omeškania“ s rozhodovaním takých typov konaní, kde lehoty na rozhodnutie súdu nie sú stanovené. Oneskorená spravodlivosť nie je spravodlivosťou.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

Pripomienky k jednotlivým ustanoveniam

1. k čl. I § 6

V § 6 sa slová „dvoch sudcov, z ktorých jeden je predsedom senátu, a jedného prísediaceho sudcu“ nahrádzajú slovami „predsedu senátu a dvoch sudcov“.

Odôvodnenie:

Voľba prísediacich sudcov Národnou radou Slovenskej republiky vyvoláva najviac otázok, nie len preto, že nemá tradíciu v našom právnom poriadku, ale aj preto, že nie je zrejmé akým modelom sa predkladateľ inšpiroval. Predkladateľ neobjasnil, či mal na mysli tzv. technických sudcov, ktorých síce niektoré právne poriadky poznajú, ale neponúkol žiadnu porovnávaciu analýzu - správu, z ktorej by vyplynulo, ako je to v iných, najmä vyspelých členských štátoch EÚ riešené.

Pre zaujímavosť, vo Švédsku je dlhodobo zavedený model tzv. technických sudcov pre oblasť životného prostredia, v niektorých krajinách je tento problém riešený osobitnými tribunálmi rozhodujúcimi napr. spory z VO v skrátrenom konaní. Má to samozrejme významný vplyv na rýchlosť rozhodovania, ale ***predkladateľovi je možné vytknúť, že si na obhajobu vlastného návrhu neurobil žiadnu takúto porovnávajúcu analýzu, ktorou by sa snažil presvedčiť, že hľadal a našiel ten najlepší model, ktorý nevyvoláva toľko otázok a pochybností.***

Stačí sa pritom pozrieť napr. na nemecký model: https://e-justice.europa.eu/content_specialised_courts-19-de-sk.do?member=1, kde je opis špeciálnych súdov, t. j. aj správnych súdov, ktoré sa členia na tri rôzne sekcie súdneho systému: všeobecnú správnu jurisdikciu, sociálne súdy a daňové súdy. Tak všeobecné správne súdy na prvom stupni (Verwaltungsgerichte), sociálne súdy na druhom stupni (Landessozialgericht) a Spolkový sociálny súd (Bundessozialgericht) ako aj finančné súdy prvého stupňa (Finanzgericht) vyhlasujú rozhodnutia v komorách, ktoré obvykle tvoria traja sudcovia z povolania a dvaja prísediaci sudcovia (ehrenamtliche Richter).

Treba pozrieť aj nemecký zákon o sudcoch (Deutsches Richtergesetz - <https://www.schoeffen.de/ehrenamtliche-richter/ehrenamtlicher-richter-werden.html>) tento prísediaci nemusi byť expertom na dane ale musí sa vyznať vo všeobecných zvyklostiach hospodárskeho života. Kandidát na prísediaceho musí byť Nemec + 30 rokov s miestom bydliska/podnikania v súdnom obvode. Sú volení zo zoznamov, ktoré zostavujú predsedovia finančných súdov na základe návrhov odborov, rôznych profesijných komôr (Hospodárska a priemyselná komora, Obchodná komora, Lekárska komora, Komora autorizovaných architektov a iných). Zvolených kandidátov na 5 rokov zaradí predseda finančného súdu pred začiatkom roka na každý rok do zoznamov, z ktorých sú vyberaní pre jednotlivé pojednávacie termíny.

Treba priznať, že spory v oblasti VO prezentujú veľmi rôznorodé oblasti sporov od fixácie súťažných podmienok cez nesplnenie súťažných podmienok

až po vylúčenie uchádzača, resp. po uloženie pokuty. S tým súvisí veľké množstvo vágnych pojmov (nediskriminácia uchádzačov, technická spôsobilosť, finančná spôsobilosť a iné) vychádzajúcich zo skutočností typických pre VO. Pravda je taká, že nikto zo sudcov správnych kolégií procesmi VO neprešiel, ale s výkladom týchto vágnych pojmov sudcovia problém nemajú, judikatúra správneho kolégia NS SR je ustálená a nejaví sa, že sudcovia by túto náročnú agendu bez technickej pomoci (rozumej technických sudcov) doteraz nezvládali.

Na druhej strane sudcovia správneho kolégia NS SR sa nikdy nebránili tomu, aby ich rady posilnili aj odborníci z iných oblastí správneho práva, vrátane odborníkov z oblasti VO, pretože uznávajú, že takýto odborník sa dokáže s prehľadom a znalosťou vysporiadať s nástrahami skutkového stavu v danej oblasti.

Práve takémuto odborníkovi (nie len z oblasti VO) sa však otvára momentálne možnosť stať sa „riadnym“ sudcom NSS, ale aj sudcom správneho krajského súdu. Preto niet dôvodu zavádzať takúto dvojkoľajnosť.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

2. k čl. I § 7

V súvislosti s navrhovanou profesionalizáciou senátov v pripomienke k § 6 je potrebné vypustiť celý § 7.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

3. k čl. I § 8

V § 8 sa vypúšťajú slová „alebo prísediaceho sudcu“.

Odôvodnenie:

V nadväznosti na pripomienku k § 6 navrhujeme upraviť znenie § 8.

Túto pripomienku považujeme za zásadnú.

4. k navrhovaným lehotám

Poukazujeme na to, že všade tam, kde navrhovaný zákon uvádza lehoty (napr. § 11 ods. 2, § 19 ods. 1), treba uviesť, či ide o pracovné alebo kalendárne dni.